

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce:	Didaktická a metodická analýza učebnice – Dějepis pro gymnázia a střední školy 1
Autorka:	Bc. Michaela Hrnčířová
Studijní program:	N7504 Učitelství pro střední školy
Studijní obor:	Učitelství pro střední školy – český jazyk a literatura Učitelství pro střední školy – dějepis
Vedoucí práce:	Mgr. Irena Kapustová
Oponent práce:	PhDr. Marie Bahenská, Ph.D.

Předkládaná diplomová práce o rozsahu 158 stran textu (bez bibliografie a příloh) je věnována didaktice dějepisu a zaměřuje se na analýzu středoškolské učebnice *Dějepis pro gymnázia a střední školy 1*.

Práce je rozdělena do 11 kapitol, obsahuje poznámkový aparát, seznam použitých zdrojů a přílohy. Nebývá zvykem číslovat úvod, závěr, seznam literatury a přílohy jako samostatné kapitoly; seznam literatury je nedílnou součástí práce, ale zde chybí stránkování. Vzhledem k členění na teoretickou a praktickou část se nabízí otázka, zda by nebylo vhodnější vytvořit dvě hlavní kapitoly, z nichž každá by se dále vnitřně členila (např. praktická kapitola II. by měla podkapitoly odpovídající tematickým celkům, k nimž jsou připraveny pracovní a metodické listy).

V úvodu jsou jednoznačně uvedeny metody a cíl práce, tj. didaktická a metodická analýza zvolené učebnice, a zdůvodněna její struktura. Autorka dokáže správně definovat předmět svého zájmu (rozdíl mezi oborovou a obecnou didaktikou) a stěžejní terminologii (cíle, obsah, prostředky výuky). Srozumitelně formuluje kritéria a otázky kladené při didaktické analýze.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část, přičemž teoretická svědčí o autorčině znalosti moderních výukových metod, nejnovější i starší didaktické literatury a požadavků stanovených RVP a VÚP. Přehledně jsou vyjádřeny nároky kladené na kvalitní učebnici a hlediska, která jsou podrobena vyhodnocení. Sledovaná učebnice je popsána tak, aby bylo možné učinit si představu o jejím uspořádání a obsahu. V této části práce jsou precizně charakterizovány obecné záležitosti didaktiky, stanoveny klíčové otázky, kterými se autorka při analýze učebnice dále zabývá, a představena různá hodnotící kritéria. Autorka vhodně využívá jejich propojení a dokáže vyjádřit, která z nich jsou pro analýzu učebního textu prvořadá a která mají spíše doplňující význam. V jednotlivých podkapitolách fundovaně představuje několik typů hodnotících metod a aplikuje je na konkrétní učebnici, na

základě komparace těchto metod dospívá ke konkrétnímu závěru. Teoretická část diplomové práce je vynikající ukázkou odborného stylu, dosvědčuje znalost podstaty věci a schopnost jasně a srozumitelně formulovat.

Část praktická se zabývá pracovními listy, jejich tvorbou, metodikou, v příloze pak následuje řešení pracovních listů. Vytvořené pracovní listy jsou dokladem autorčinných pedagogických schopností, nastolené otázky jsou dostatečně rozmanité co do obsahu i způsobu odpovědí, přihlížejí k regionálním dějinám, z probírané látky zdůrazňují podstatné momenty, které mají souvislost s dneškem a které lze dobře využít rovněž v rámci mezipředmětových vztahů (zeměpis, literatura, základy společenských věd). Otázky jsou formulované přiměřeně věku studentů, vyžadují od nich nejen faktografické znalosti, ale také tvořivost a schopnost argumentace. Pracovní listy zároveň mohou dobře posloužit jako základ pro shrnující testy, a to učitelům i studentům. Velmi profesionálně jsou zhotoveny metodické listy, které lze označit za důkladnou přípravu na jednotlivé vyučovací hodiny.

Bc. Michaela Hrnčířová předložila kvalitní práci, která vychází z vynikající znalosti teorie i z praktických zkušeností nabytých v průběhu pedagogické praxe. Diplomová práce, zejména její praktická část, je podle mého názoru dobře využitelná při výuce, má výbornou stylistickou i jazykovou úroveň a splňuje rovněž všechny formální náležitosti.

Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem předkládanou diplomovou práci
doporučuji k obhajobě.

Hodnocení:

.....
PhDr. Marie Bahenská, Ph.D.
Historický ústav FF UHK

V Praze 11. 5. 2015.